

EGEMEN QAZAQSTAN

Мемлекетшілдік мінбері

29 ЖЕЛТОҚСАН 2023 ЖЫЛ, ЖҰМА №250 (30729)

www.egemen.kz

E-mail: info@egemen.kz

FACEBOOK.COM/EGEMENKZ

TWITTER.COM/EGEMENKZ

САРАПТАМА

Экономикадағы қандай өзгеріс есте қалды?

Сонымен ресми жыл да аяқталды. Төккен тер, жеткен жетістік, кездескен қиындық, секем көңіл – бәрі бар. Дағдарыс салқыны әлі тарқамағанына қарамастан биыл отандық экономиканың өсімі 4 пайыздан асты. Ішкі жалпы өнім көлемі 4,9 пайыз болды. Жан басына шаққандағы ішкі жалпы өнім көлемі 11,5 мың доллардан 13,3 мың долларға дейін өсті. Инфляцияның баяулағаны да айта жүретін жетістік. Сондай-ақ осы жылы ел экономикасына шетелдік инвестиция тарту ісі де қарқынды жүрді.

Абай АЙМАҒАМБЕТ, «Egemen Qazaqstan»

Экономика өсім көрсетті

Экономикалық даму аясында 967,7 млрд теңгеге 210 инвестиция басталды. Бұл өз кезегінде 20 мыңға жуық жұмыс орын құрды. Ал машина жасау саласындағы өндіріс деңгейі 26,8 пайызға дейін артқан. Бұл рекордтық деңгей болып есептеледі. Тауарлар экспортының құны 65 млрд долларға жеткен, оның 21 млрд доллары өңделген тауарларға тиесілі екенін айта кетейік. Кәсіпкерлік субъектілеріне 2,3 трлн теңге көлемінде мемлекеттік қолдау көрсетілді. Соның ішінде шағын және орта бизнесті қолдау көрсеткіші 209

млрд-тан 288 млрд долларға дейін өсті. «Жыл қорытындысы бойынша өңдеуші өнеркәсіп үлесі 13,4 пайызды немесе 30,2 млрд долларды құрады. Ауыр тиген 2022 жыл (+3,2 экономикалық өсім) сәтті

2023 жылға ауысты. Биыл біз жағдайға біршама икемделдік және 5 пайызға дейін өсеміз деп ойлаймын. Біз үшін 5 пайыз деңгейіндегі экономикалық өсім – қосымша 40 млрд доллар деген сөз. Негізгі

капиталға салынған инвестиция 2022-2023 жылдары 60 млрд долларға жуықтады», дейді қаржыгер Расул Рысмамбетов. Үкімет есебінде жыл соңына дейін шикізаттық емес секторда жалпы құны

1,6 трлн теңге болатын 291 жобаның пайдалануға берілетіні айтылған. Келер жылы 4,6 трлн теңгеге 400 жобаны іске қосу жоспарланып отыр.

Экономист Қайырбек Арыстанбековтің айтуынша, биыл қол жеткізілген ДЖӨ деңгейі 70 пайыз қазақстандықтың қажеттілігін жабады.

«Бүкіл халықтың қажеттілігін қамтамасыз ету үшін біз ДЖӨ қарқынын 7,1 пайыздан кем ұстамауымыз керек. Өйткені экономикамыз 5 құрылымдаушы секторға бөлінген, жалпы қосылған құн ағыны кезінде олардың арасында құрылымдық теңсіздік пен диспропорция пайда болады. Жиынтығында олар экономика үшін құрылымдық дағдарыс үшін негіз қалыптастырады. Биыл ел экономикасы бірқатар қиындықпен ұшырасты және оларды сыртқы, ішкі деп бөлуге болады. Ішкі қиындықтар – Үкіметтің экономикалық саясаты сапасының жеткіліксіз деңгейі, макроэкономикалық саясат бойынша мемлекеттік органдар арасындағы келісімнің болмауы, экономиканың біраз саласында монополия компоненттерінің сақталып отырғаны. Мысалы, банктердің ұлттық экономикаға берген несесі ДЖӨ-нің 9 пайызына дейін құлдырады. Бұл Үкімет пен Ұлттық банк арасындағы макроэкономикалық саясаттың дәйектілігін білдіреді», дейді сарапшы.

(Соңы 7-бетте)

РЕСМИ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жер қойнауын пайдалану және экология мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

1-бап. Қазақстан Республикасының мына заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1. 2017 жылғы 27 желтоқсандағы «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне:

1) 1-бап мынадай мазмұндағы 1-1-тармақпен толықтырылсын:

(Жалғасы 12-бетте)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПРЕЗИДЕНТІНІҢ ЖАРЛЫҒЫ

Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық құрылысының кейбір мәселелері туралы

«Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық құрылысы туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабына сәйкес ҚАЗҰЛЫ ЕТЕМІН:

1. Шығыс Қазақстан облысы Қатонқарағай ауданының әкімшілік орталығы Шығыс Қазақстан облысы Қатонқарағай ауданының Үлкен Нарын ауылынан Қатонқарағай ауылына көшірілсін.

2. Шығыс Қазақстан облысының құрамында:

1) Қатонқарағай ауданының құрамынан бөлу жолымен әкімшілік орталығы Үлкен Нарын ауылында орналасатын Үлкен Нарын ауданы;

2) Күршім ауданының құрамынан бөлу жолымен әкімшілік орталығы Марқакөл ауылында орналасатын Марқакөл ауданы құрылсын.

3. Абай облысының құрамында:

1) Үржар ауданының құрамынан бөлу жолымен әкімшілік орталығы Мақаншы ауылында орналасатын Мақаншы ауданы;

2) Семей қаласының құрамынан Абыралы, Айнабулақ, Ақбұлақ, Алғабас, Ертіс, Новобаженово, Озерка, Приречный, Жиенәлі, Достық, Қараөлең, Көкентау ауылдық округтері мен Шұлбі, Шаған кенттерін бөлу жолымен әкімшілік орталығы Семей қаласының аумағында орналасатын Жаңасемей ауданы құрылсын.

4. Орталық мемлекеттік органдар, Шығыс Қазақстан және Абай облыстарының жергілікті өкілді және атқарушы органдары орталық мемлекеттік органдардың тиісті аумақтық бөлімшелерінің, жергілікті өкілді және атқарушы органдар мен ұйымдардың іркіліссіз және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдасын.

5. Осы Жарлықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігіне жүктелсін.

6. Осы Жарлық 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.

Қазақстан Республикасының Президенті
Қ.ТОҚАЕВ

Астана, Ақорда, 2023 жылғы 28 желтоқсан
№ 424

ХРОНИКА

Мемлекет басшысының өкімімен Ерлан Сапарұлы Оразбай Қазақстан Республикасы Президенті Іс басқарушысының орынбасары лауазымынан босатылды.

Мемлекет басшысының өкімімен Қайрат Иманұлы Сунгаев Қазақстан Республикасы Ішкі

істер министрінің орынбасары лауазымынан босатылды.

Мемлекет басшысының өкімімен Мұхамеджан Қадіржанұлы Таласов Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің орынбасары лауазымынан босатылды.

ӨЗЕКТІ

Тұрғын үй – игілік факторы

Әлеуметтік орнықтылық, сапалы тұрмыс баспанамен байланыстырылатын басты қағидалар екені әркімге аян. Яғни елдегі тұрғын үймен қамту деңгейі халықтың әл-ауқатына тікелей әсер етеді. Бұл тұста кез келген мемлекет өз азаматтарының игілігін қамтамасыз ететін тиімді тетіктерді іске қосады. Бүгінгі таңда елімізде тұрғын үйдің қолжетімділігін арттыру үшін кешенді іс-шаралар қолға алынған.

Ботағоз ӘБДІРЕЙҚЫЗЫ, «Egemen Qazaqstan»

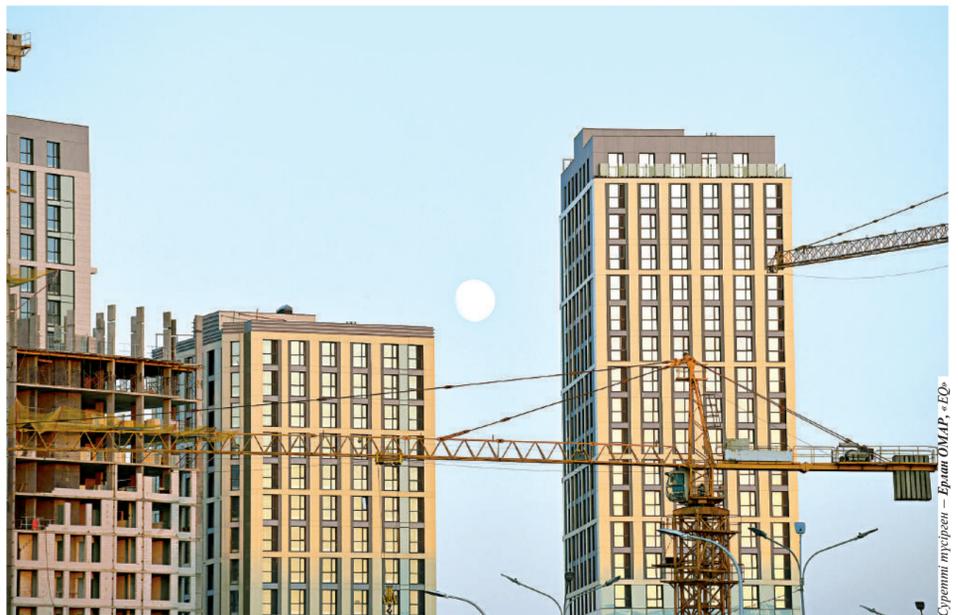
Тұрғын үй – адам қажеттілігінің маңызды шарты болуымен қатар, халықтың басым көпшілігінің ұстап қалар арманы. Қазіргі таңдаулар бойынша бізде баспанамен қамтамасыз ету әлі де жеткіліксіз деңгейде. Мәселен, БҰҰ-ның әлеуметтік стандарты бір адамға 30 шаршы метрге жетсе, 2022 жылы бұл көрсеткіш бізде 23,6 шаршы

метрден келді. АҚШ пен Германия сияқты дамыған елдерде тұрғын үймен қамтамасыз ету деңгейі сәйкесінше бір адамға 70 және 50 шаршы метрді құрайды. Ал бізде бір адамның 30 шаршы метр тұрғын үймен қамтамасыз етілуіне қол жеткізу үшін тұрғын үй қорын 110 млн шаршы метрге 405-тен 515 млн шаршы метрге дейін ұлғайту қажет. Мемлекет басшысы халықтың басым көпшілігі үшін тұрғын үй ең өзекті мәселе болып отырғанына

назар аударып, тұрғын үй саясатын қайта қарауды, оның мейлінше әділ әрі икемді болуын қамтамасыз етуді тапсырған болатын. Қазіргі уақытта Үкімет азаматтарымызды тиісті тұрғын үймен қамтамасыз ету жөнінде жан-жақты шаралар қабылдап жатыр.

Биылғы 10 айда республика бойынша барлық қаржыландыру көзі есебінен 13,3 млн шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді, 117, 3 мың отбасы өздерінің тұрғын үй жағдайларын жақсартты. Жалпы, осы жылы барлық көзді қаржыландыру есебінен 15,3 млн шаршы метр тұрғын үй салу жоспарланған. Жыл сайын жоспар 200 шаршы метрге ұлғайып отырады.

(Соңы 10-бетте)

Суретті түсірген – Ерлан ОМАР, «EQ»

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ

Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жер қойнауын пайдалану және экология мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

(Жалғасы. Басы 1-бетте)

«1-1. Осы Кодекске өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу, Қазақстан Республикасы Президентінің заң шығару бастамасы тәртібімен әзірленетін заңдардың жобаларын қоспағанда, Қазақстан Республикасының басқа да заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізуді көздемейтін заңмен жүзеге асырылады.»;

2) 7-бап мынадай мазмұндағы 5-тармақпен толықтырылсын:

«5. Мемлекеттің жер қойнауын пайдалану саласындағы ақпаратқа қолжетімділікті қамтамасыз етуі осы Кодекспен қатынастары реттелетін лауазымды адамдар мен басқа да қатысушылар қалыптастыратын және ұсынатын мәліметтердің міндетті түрде анық және толық болуына негізделеді.»;

3) 36-бапта:

2-тармақта:

7) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

«7) жер қойнауын пайдаланушының осы Кодекстің талаптарына сәйкес келетін тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердегі, оның ішінде көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган бекітетін басым тауарлар, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер тізбесіне енгізілген тауарлар, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер түрлері бойынша елішілік құндылық үлесі жөніндегі міндеттемелері»;

мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын: «Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген шарттардан басқа, сарқылып жатқан кен орындары бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшартта осы Кодекстің 153-1-бабында көзделген инвестициялық міндеттеме қамтылуға тиіс.»;

2-1-тармақтың 12) тармақшасы «жағдайда» деген сөзден кейін «тауарлардағы,» деген сөзбен толықтырылсын;

3-тармақта:

1) тармақшасы «мөлшері мен мерзімдері» деген сөздер алып тасталсын;

2) тармақшасы «жұмсалған шығындарды өтеу, сондай-ақ оған сыйақы төлеу мөлшері мен мерзімдері» деген сөздер «жүргізілген шығындарды өтеу, сондай-ақ оған сыйақы төлеу» деген сөздермен ауыстырылсын;

4) 37-баптың 2-тармағы мынадай мазмұндағы 8-1) тармақшасын толықтырылсын:

«8-1) осы Кодекстің 153-1-бабына сәйкес сарқылып жатқан кен орындары бойынша инвестициялық міндеттемелер туындағаны»;

5) 43-баптың 1-тармағы «(жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлесті)» деген сөздерден кейін «және (немесе) жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілерді» деген сөздермен толықтырылсын;

6) 57-баптың 2-тармағындағы «екінші деңгейдегі банкте» деген сөздер «Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкінде немесе Ұлттық пошта операторында» деген сөздермен ауыстырылсын;

7) 60-баптың екінші бөлігі мынадай мазмұндағы 2-2) тармақшасын толықтырылсын:

«2-2) жер қойнауын пайдаланушылардың жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт (лицензия) бойынша міндеттемелерді орындауын мониторингтеуді, ақпараттық жүйелер арқылы жер қойнауын пайдалану құқығын беру рәсімін, жер қойнауын пайдалану құқығының және (немесе) жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілердің ауысуын немесе кепілін тіркеуді автоматтандыру жөніндегі пилоттық жобаларды ерікті түрде қатысу шарттарымен құзыретті орган айқындайтын тәртіппен іске асыру»;

8) 64-бап мынадай мазмұндағы 17-2) тармақшамен толықтырылсын:

«17-2) пайдалы қатты қазбалар кен орындарын барлау бойынша ең төмен талаптарды әзірлеу және бекіту»;

9) 72-бап мынадай мазмұндағы 8 және 9-тармақтармен толықтырылсын:

«8. Пайдалы қазбаларды мемлекеттік есепке алуға негізгі және олармен тұтынып жатқан пайдалы қазбалардың саны мен сапасы туралы мәліметтерді енгізуді жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган осы Кодекстің ережелерін ескере отырып, Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен жүзеге асырады.

9. Геологиялық барлау жұмыстарының нәтижелері, минералдық ресурстар және минералдық қорлар туралы жария есептілікті қамтамасыз ету мақсатында (KAZRC кодексі) сәйкес құзыретті тұлға дайындаған және жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органға ұсынылған пайдалы қатты қазбалардың ресурстары және (немесе) қорларын бағалау туралы есепте қамтылған ресурстар мен қорлар бойынша деректер пайдалы қазбаларды мемлекеттік есепке алуға мынадай тәртіппен енгізілуіне жатады:

1) жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органға келіп түскен пайдалы қатты қазбалардың ресурстары және (немесе) қорларын бағалау туралы есеп күнтізбелік отыз күн ішінде қаралады;

2) жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген мерзім ішінде пайдалы қатты қазбалардың ресурстары және (немесе) қорларын бағалау туралы есепті қабылдау және пайдалы қатты қазбалардың ресурстары және (немесе) қорларын пайдалы қазбаларды мемлекеттік есепке алуға енгізу туралы немесе пайдалы қатты қазбалардың ресурстары және (немесе) қорларын бағалау туралы есепті оған уәжді қарсылықпен қайтару туралы шешім қабылдауға тиіс;

3) егер уәкілетті орган осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген мерзім ішінде пайдалы қатты қазбалардың ресурстары және (немесе) қорларын бағалау туралы есепті уәжді қарсылықпен қайтарса, пайдалы қатты қазбаларды өндіруге арналған лицензияны алуға өтініш беруші немесе жер қойнауын пайдаланушы оны пысықтауға не Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органның қарсылығына шағым жасауға құқылы;

4) егер пайдалы қатты қазбалардың ресурстары және (немесе) қорларын бағалау туралы есепте жүргізілген өндіруді және ысырапты ескере отырып, ресурстардың шамасы бұрын бекітілген өнеркәсіптік санаттар қорларына қатысты жиырма бес пайыздан астам азайған болса, жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган жер қойнауын пайдаланушының, пайдалы қатты қазбалардың ресурстары және (немесе) қорларын бағалау туралы есепті дайындаған және тексерген құзыретті тұлғаларды осындай өзгерістердің негізіндегі тұрғысынан тыңдауды жүргізеді және пайдалы қазбаларды мемлекеттік есепке алуға қабылдау туралы немесе қабылдаудан бас тарту туралы уәжді қорытынды шығарады. Жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті органның қорытындысына мүдделі тұлғалар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шағым жасай алады.

Жер қойнауын пайдаланушының, пайдалы қатты қазбалардың ресурстары және (немесе) қорларын бағалау туралы есепті дайындаған және тексерген құзыретті тұлғаларды тыңдау жер қойнауын зерттеу жөніндегі уәкілетті орган айқындаған тәртіппен жүргізіледі.»;

10) 76-бап мынадай мазмұндағы 4-тармақпен толықтырылсын:

«4. Қызметінің нәтижесінде пайдалы қатты қазбалардың ресурстары және (немесе) қорларын бағалау туралы есептер дайындалған жер қойнауын пайдаланушылар олардың көшірмелерін геологиялық аппаратты жинау, сақтау, өңдеу және беру жөніндегі ұлттық операторға ұсынуға міндетті.

Көрсетілген есептер және онда қамтылған мәліметтер құпия болып табылмайды және осы Кодекске сәйкес ашық көрсетілуіне жатады.»;

11) 77-баптың 1-тармағы «мемлекеттік орган» деген сөздерден кейін «тісті жер қойнауын пайдалану құқығы

берілген күннен бастап он жұмыс күні ішінде ақпараттық жүйеде» деген сөздермен толықтырылсын;

12) 79-бап мынадай мазмұндағы 4-тармақпен толықтырылсын:

«4. Осы Кодекске сәйкес ұсынылатын пайдалы қатты қазбалардың ресурстарын және (немесе) қорларын бағалау туралы есептерде жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы мәліметтерді жасырған немесе көрінуі анық емес (жалған) мәліметтер ұсынған тұлғалар Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауаптылықта болады.»;

13) 94-баптың 1-тармағында:

1) тармақшасы «тұрғылықты жері,» деген сөздер алып тасталсын;

2) тармақшасы «оның тұрған жері,» деген сөздер алып тасталсын;

мынадай мазмұндағы 2-1) тармақшамен толықтырылсын: «2-1) үлесі және иелену тәсілі туралы мәліметтер ашып көрсетілген, өтініш берушіні бақылайтын тұлғалар, мемлекеттер, халықаралық ұйымдар туралы, сондай-ақ өтініш берушінің қатысу үлестерін, акцияларын иеленетін, бақылайтын тұлғалар болып табылмайтын тұлғалар, мемлекеттер, халықаралық ұйымдар туралы мәліметтер»;

мынадай мазмұндағы екінші және үшінші бөліктермен толықтырылсын:

«Осы тараудың мақсаттары үшін жеке тұлғаның, мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның өтініш берушінің қатысу үлестерін, акцияларын және (немесе) өтініш берушінің қатысу үлестерін, акцияларын, оның ішінде басқа заңды тұлғаның және (немесе) өзге ұйымның қатысу үлестерін, акцияларын иелену арқылы иеленетін заңды тұлғаның және (немесе) ұйымның қатысу үлестерін, акцияларын иеленуі қатысу үлестерін, акцияларды иелену деп танылады. Бұл ретте иелену меншік құқығын растайтын немесе акцияларға немесе пайларға айырбасталатын бағалы қағаздарды қоса алғанда, қатысу үлесіне құқықты, акцияларға, пайларға және үлестік қатысудың басқа да нысандарына меншік құқығын білдіреді.

Осы тармақтың 2-1) тармақшасының өтініш берушінің қатысу үлестерін, акцияларын иеленетін, бақылайтын тұлғалар болып табылмайтын тұлғалар, мемлекеттер, халықаралық ұйымдар туралы мәліметтер ұсыну туралы талабы мұндай қатысу үлестерін, акцияларды ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында айналымда болатын акциялар және (немесе) бағалы қағаздар арқылы иеленетін аталған тұлғаларға, мемлекеттерге, халықаралық ұйымдарға қолданылмайды.»;

14) 95-бапта:

2-тармақтың бірінші бөлігінің 11) тармақшасындағы «жұмыстардағы» деген сөз «тауарлардағы, жұмыстардағы» деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақтың 1) тармақшасында:

екінші абзац мынадай редакцияда жазылсын: «осы Кодексте көзделген жағдайларды қоспағанда, сенімгерлік басқару шартына сәйкес сенімгерлік басқарушыға жүргізілген шығындарды өтеу, сондай-ақ оған сыйақы төлеу шарты»;

үшінші абзацтағы «мөлшері мен мерзімдерінің шарттары» деген сөздер «шарты» деген сөзбен ауыстырылсын;

мынадай мазмұндағы төртінші абзацпен толықтырылсын: «сенімгерлік басқарушы сенімгерлік басқару процесінде сатып алған және (немесе) алған берілетін мүлктің құнын мемлекетке өтеу шарты»;

15) 96-бапта:

2-тармақта:

1) тармақшасы «тұрғылықты жері,» деген сөздер алып тасталсын;

2) тармақшасы «оның тұрған жері,» «, өтініш берушіні тікелей және (немесе) жанама бақылайтын барлық (кез келген) заңды тұлғалар, жеке тұлғалар, мемлекеттер және халықаралық ұйымдар туралы мәліметтер» деген сөздер алып тасталсын;

мынадай мазмұндағы 2-1) тармақшамен толықтырылсын: «2-1) үлесі және иелену тәсілі туралы мәліметтер ашып көрсетілген, өтініш берушіні бақылайтын тұлғалар, мемлекеттер, халықаралық ұйымдар туралы, сондай-ақ өтініш берушінің қатысу үлестерін, акцияларын иеленетін, бақылайтын тұлғалар болып табылмайтын тұлғалар, мемлекеттер, халықаралық ұйымдар көрсетіле отырып, өтініш берушіні бақылау құрылымының нотариус куәландырған схемалық сипаттамасы»;

Осы тармақшаның өтініш берушінің қатысу үлестерін, акцияларын иеленетін, бақылайтын тұлғалар болып табылмайтын тұлғалар, мемлекеттер, халықаралық ұйымдар туралы мәліметтер ұсыну туралы талабы мұндай қатысу үлестерін, акцияларды ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында айналымда болатын акциялар және (немесе) бағалы қағаздар арқылы иеленетін аталған тұлғаларға, мемлекеттерге, халықаралық ұйымдарға қолданылмайды.»;

3-тармақ мынадай мазмұндағы 4-1) тармақшамен толықтырылсын:

«4-1) үлесі және иелену тәсілі туралы мәліметтер ашып көрсетілген, өтініш берушіні бақылайтын тұлғалар, мемлекеттер, халықаралық ұйымдар, сондай-ақ өтініш берушінің қатысу үлестерін, акцияларын иеленетін, бақылайтын тұлғалар болып табылмайтын тұлғалар, мемлекеттер, халықаралық ұйымдар көрсетіле отырып, өтініш берушіні бақылау құрылымының нотариус куәландырған схемалық сипаттамасы»;

16) 97-бапта:

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын: «2. Өтінішті қарау нәтижелері бойынша құзыретті орган өтініш берушіні аукционға қатысуға жібереді, аукционға қатысуға жіберуден бас тартады не анықталған сәйкессіздіктерді жою қажеттілігі туралы хабарлар етеді.

Егер өтінішті қарау нәтижелері бойынша өтініш берушінің осы баптың 3-тармағының 2), 4) б) және 9) тармақшаларында көрсетілген негіздер бойынша аукционға қатысуға жіберілмейтін белгіленсе, құзыретті орган өтініш берушіні аукционға қатысуға жіберуден бас тартады.»;

мынадай мазмұндағы 2-1-тармақпен толықтырылсын: «2-1. Осы баптың 2-тармағының екінші бөлігінде көзделген жағдайларды қоспағанда, егер белгіленген мерзімде берілген өтінішті қарау нәтижелері бойынша оның осы Кодекстің 96-бабының талаптарына сәйкес келмейтін анықталса, құзыретті орган бұл жөнінде өтініш берушіні анықталған сәйкессіздіктерді көрсете отырып, хабардар етеді.

Өтініш беруші құзыретті органның хабарламасында көрсетілген анықталған сәйкессіздіктерді құзыретті орган хабарлама жіберген күннен бастап үш жұмыс күні ішінде, бірақ аукцион өткізілетін күнге дейін он бес жұмыс күнінен кешіктірмей жоюға құқылы.

Өтініш беруші анықталған сәйкессіздіктерді жойғаннан кейін құзыретті органға өтінішті қайта жібереді. Мұндай өтініш осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген сәйкессіздіктерді жою үшін белгіленген мерзім өткенге дейін, бірақ аукцион өткізілетін күнге дейін он бес жұмыс күнінен кешіктірмей берілуіне тиіс. Осы бөлікке сәйкес қайта берілген өтініш бес жұмыс күні ішінде құзыретті органның қарауына жатады. Өтінішті қарау нәтижелері бойынша құзыретті орган өтініш берушіні аукционға қатысуға жібереді не жіберуден бас тартады.

Аукционды өткізу туралы хабархатта көрсетілген аукционға қатысуға өтініштер беру мерзімінің аяқталуы, егер ол осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген мерзім ішінде берілсе, осы тармаққа сәйкес қайта өтініш беруден және оны қараудан бас тартуға негіз болып табылмайды.»;

3-тармақта:

бірінші абзацтың орыс тіліндегі мәтініне өзгеріс енгізілді, қазақ тіліндегі мәтін өзгермейді;

1) және 2) тармақшалар мынадай редакцияда жазылсын:

«1) өтініш беруші құзыретті орган көрсеткен аукционға қатысуға өтініштің анықталған сәйкессіздіктерін белгіленген мерзімде жоймаса;

2) өтініш аукционға қатысуға өтініштер беру үшін берілген мерзімнен кешік берілсе»;

3) және 8) тармақшалар алып тасталсын;

9) тармақшасы «өтінішті қабылдаудан» деген сөздер «аукционға қатысуға жіберуден» деген сөздермен ауыстырылсын;

4-тармақта:

«3),» және «, 8)» деген цифрлар алып тасталсын;

«өтінішті қабылдаудан» деген сөздер «аукционға қатысуға жіберуден» деген сөздермен ауыстырылсын;

5-тармақтағы «Өтінішті қабылдаудан» деген сөздер «Аукционға қатысуға жіберуден» деген сөздермен ауыстырылсын;

17) 103-бапта:

5-тармақ мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Бұл ретте жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдаланушы ретінде көмірсутектер саласындағы ұлттық компанияның елу және одан көп пайыздан асаатын мөлшердегі үлестік қатысуы ірі кен орындары бойынша тікелей келіссөздер негізінде жер қойнауын пайдалану құқығын берудің міндетті шарты болып табылады.»;

8-тармақ мынадай мазмұндағы үшінші бөлікпен толықтырылсын:

«Көмірсутектер саласындағы ұлттық компанияның немесе дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан көп пайызы көмірсутектер саласындағы ұлттық компанияға тікелей немесе жанама түрде тиесілі заңды тұлғаның ірі кен орындары бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттағы үлестік қатысу мөлшерін азайту көмірсутектер саласындағы ұлттық компания немесе дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан көп пайызы көмірсутектер саласындағы ұлттық компанияға тікелей немесе жанама түрде тиесілі заңды тұлға жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдаланушылардың шешімімен қабылданына өз бақылауын сақтаған жағдайда жүзеге асырылады.»;

18) 106-баптың 1-1-тармағы 3) тармақшасындағы «бұзылған жағдайларда, біржақты тәртіппен мерзімінен бұрын тоқтатады.» деген сөздер «бұзылған» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 4) тармақшамен толықтырылсын:

«4) жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 153-1-бабының 3-тармағына сәйкес сарқылып жатқан кен орны бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша инвестициялық міндеттемені орындамаған жағдайларда, біржақты тәртіппен мерзімінен бұрын тоқтатады.»;

19) 107-баптың 9-тармағының 2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«2) осы баптың 8-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген мүлік, сондай-ақ сенімгерлік басқарушы сенімгерлік басқаруды жүзеге асыру процесінде сатып алған және (немесе) алған мүлік жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт жасалған күннен бастап және жер қойнауын пайдаланушының меншігіне өтеді, ол аукцион өткізу туралы хабархатта көрсетілген мерзімдерде мұндай мүлктің құнын бұрынғы меншік иесіне төлейді. Сенімгерлік басқарушы мұндай мүлктік берілген мүлктің тізбесі мен оның жай-күйі туралы мәліметтерді қамтитын акт бойынша жана жер қойнауын пайдаланушыға береді.»;

20) 109-бапта:

тақырып мынадай редакцияда жазылсын: «109-бап. Жер қойнауын пайдалану құқығына және (немесе) жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілерге өндіріп алуды қолдану ерекшеліктері»;

1-тармақта:

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын: «Сауда-саттық нәтижелері бойынша жер қойнауын пайдалану құқығын (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлесті) және (немесе) жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілерді, оның ішінде кепіл кезінде иеліктен шығару жөнінде мәміле жасасқан кезде сауда-саттықтың жеңімпазы болып табылатын тұлға, осы Кодекстің 44-бабының 2-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, осы Кодекстің 45-бабына сәйкес жер қойнауын пайдалану құқығын (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлесті) және (немесе) жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілерді ауыстыруға құзыретті органның рұқсатын алуға міндетті.»;

үшінші, төртінші, бесінші және жетінші бөліктер алып тасталсын;

3 және 4-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Сауда-саттықтың бастамашысы жер қойнауын пайдалану құқығын (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлесті) және (немесе) жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілерді өткізу (сату) жөніндегі сауда-саттық жариялануға дейін құзыретті органның сауда-саттыққа шығарылған немесе сауда-саттыққа шығарылуға жататын тиісті объектімен байланысты жер қойнауын пайдалану құқығы (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлес) туралы мәліметтерді сұратуға міндетті.

Құзыретті орган сұрау салуды алғаннан кейін он жұмыс күні ішінде сауда-саттықтың бастамашысына жер қойнауын пайдалану құқығы (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлес) туралы мәліметтерді жібереді, онда мыналар қамтылады:

1) жер қойнауын пайдалану жөніндегі операциялардың түрі;

2) жер қойнауын пайдалану құқығының қалған қолдану мерзімін қоса алғанда, жер қойнауын пайдалану құқығының мерзімі туралы мәліметтер;

3) жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт талаптарының бұзылғаны туралы хабарламалардың бар-жоғы туралы мәліметтер;

4) ұсынылған есептілікке сәйкес жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша талаптардың орындалуы туралы мәліметтер;

5) жер қойнауын пайдалану бойынша операциялар жүргізу талаптарына өзгерістер енгізу де мәліметтер.

Сауда-саттықтың бастамашысы осы тармақтың екінші бөлігінде көзделген мәліметтерді алғаннан кейін сауда-саттық өткізу туралы хабарландыруда құзыретті органның алынған жер қойнауын пайдалану құқығы (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлес) туралы мәліметтерді де жариялайды.

4. Кепіл ұстаушы жер қойнауын пайдалану құқығын (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлесті) және (немесе) жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілерді өткізу (сату) жөніндегі сауда-саттық өтпеді деп жарияланған кезде кепілге қойылған мүлкті өз меншігіне айналыруға (жер қойнауын пайдалану құқығын (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлесті) және (немесе) жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілерді иесі болуға) не жана сауда-саттық тағайындауды талап етуге құқылы.»;

мынадай мазмұндағы 6-тармақпен толықтырылсын:

«6. Жер қойнауын пайдалану құқығын (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлесті) және (немесе) жер қойнауын пайдалану құқығымен байланысты объектілерді өткізу (сату) бойынша осы баптың талаптары бұзыла отырып өткізілген сауда-саттық жарамсыз деп танылады.

Егер жер қойнауын пайдалану

(Соңы. Басы 1, 12-беттерде)

7-тармақ мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Осы баптың 4-тармағына сәйкес барлау кезеңін ұзарту туралы өтініш беру мерзімін ұзарту туралы шешім қабылданған жағдайда көмірсутектерді барлауға және өндіруге арналған келісімшарттың қолданысы – барлау кезеңін ұзарту туралы өтініш беру мерзімі өткенге дейін, ал барлау кезеңін ұзарту туралы өтініш берілген жағдайда мұндай өтінішті қарау мерзімі ішінде де жалғасады. Бұл ретте көрсетілген мерзім ішінде жер қойнауын пайдаланушыға өтініште көрсетілген жер қойнауы учаскесінде жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізуге тыйым салынады.»;

мынадай мазмұндағы 12-тармақпен толықтырылсын: «12. Осы баптың 3-2-тармағына сәйкес барлау кезеңін ұзартылған жағдайда барлауға және өндіруге арналған келісімшарт бойынша өндіру кезеңінің ең ұзақ мерзімі барлау кезеңі ұзартылған мерзімге азайтылады.»;

25) 118-бапта: 1-тармақтың екінші бөлігіндегі «Көмірсутектерді» деген сөз «Күрделі жобаларға жатпайтын көмірсутектерді» деген сөздермен ауыстырылсын;

2-тармақтың бірінші бөлігінің 3) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«3) кен орнын әзірлеудің бекітілген жобасы негізінде мұндай кен орнын сынап пайдалану кезіндегі өндірудің жобалық орташа тәуліктік көлемінен аспайтын деңгейде көмірсутектер өндіруді, ұңғымаларды бұрғылауды, консервациядан шығаруды, объектілерді сынақтан өткізу мен сынауды жүзеге асыруға құқылы.»;

26) 119-баптың 7-тармағының екінші бөлігіндегі «Күрделі» деген сөз «Осы Кодекстің 36-бабы 1-2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген күрделі» деген сөздермен ауыстырылсын;

27) 120-бапта: 2-тармақта: «алты ай» деген сөздер «бір ай» деген сөздермен ауыстырылсын;

«ұзартылатын өндіру кезеңі аяқталарға дейін жиырма төрт айдан» деген сөздер «жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт мерзімі аяқталғанға дейін алты айдан» деген сөздермен ауыстырылсын;

4-тармақтың 1) тармақшасы алып тасталсын;

9-тармақтағы «және жер қойнауын пайдаланушының осы баптың 4-тармағында 1) тармақшасында көрсетілген және келісімшартқа оның ажырасма бөлігі ретінде қоса берілетін жұмыс бағдарламасын орындау жөніндегі міндетін» деген сөздер алып тасталсын;

28) 121-баптың 14-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«14. Осы Кодексте тыйым салынбаған, көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану құқығына (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлеске) ауырталық салу, сондай-ақ көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану құқығына не тұлғаны тікелей немесе жанама түрде бақылайтын ұйымдардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) ауырталық салу жер қойнауын пайдаланушының немесе ауырталық салуға жататын акциялар (жарғылық капиталдағы қатысу үлестері) иесінің өтініші бойынша қызыретті органның рұқсатымен жүзеге асырылады.

Көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану құқығына (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлеске), көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану құқығына не тұлғаны тікелей немесе жанама түрде бақылайтын ұйымдардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) ауырталық салуға рұқсат беру туралы өтініште мыналар қамтылуға тиіс:

1) өтініш беруші және пайдасына ауырталық салу жүргізілетін тұлға (тұлғалар) туралы мәліметтер:

жеке тұлғалар үшін – өтініш берушінің тегі, аты және әкесінің аты (егер ол және басты куәландыратын құжатта көрсетілсе), азаматтығы, жеке басын куәландыратын құжаттары туралы мәліметтер;

занды тұлғалар үшін – атауы, заңды тұлға ретінде мемлекеттік тіркеу туралы мәліметтер (сауда тізілімінен үзінді-кошірме немесе өтініш берушінің шет мемлекеттің заңнамасы бойынша заңды тұлға болып табылатынын куәландыратын басқа да заңдастырылған құжат), мұндай заңды тұлғаны бақылайтын тұлғалар, мемлекеттер, халықаралық ұйымдар туралы мәліметтер;

2) жер қойнауын пайдалану құқығының (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлестің) туындысы және (немесе) сатып алынуы туралы мәліметтер;

3) ауырталық салуға жататын акциялар (жарғылық капиталдағы қатысу үлестері) туралы мәліметтер;

4) ауырталықтың туындау негізі;

5) егер ауырталық акшалай талапқа байланысты туындаса – талап ету сомасын, өзге талапқа байланысты туындаса – мұндай талаптың сипатын көрсету.

Көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану құқығына (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлеске), көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану құқығына не тұлғаны тікелей немесе жанама түрде бақылайтын ұйымдардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) ауырталық салуға рұқсат беру туралы өтінішке ауырталықтың туындауына негіз болған құжаттың тұнұқшасы немесе оның нотариат куәландырылған кошірмесі қоса беріледі.

Өтініш пен оған қоса берілетін құжаттар қазақ және орыс тілдерінде жасалуға тиіс. Егер өтінішті шетелдік немесе шетелдік заңды тұлға берсе, оған қоса берілетін құжаттар өзге тілде жасалуы мүмкін, әрбір құжатқа оның дұрыстығын нотариус куәландырып қазақ және орыс тілдеріне аудармасы міндетті түрде қосылады.

Өтініш оң бес жұмыс күні ішінде қаралуға жатады.

Қызыретті орган жер қойнауын пайдалану құқығына (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлеске), жер қойнауын пайдалану құқығына не тұлғаны тікелей немесе жанама түрде бақылайтын ұйымдардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) ауырталық салуға рұқсат беруден мынадай негіздер бойынша:

өтініште осы тармақтың екінші бөлігінде көзделген мәліметтер болмаса;

өтінішке осы тармақтың үшінші және (немесе) төртінші бөліктерінде көзделген құжаттар қоса берілмесе;

егер ауырталық өзінің талаптары осы баптың 15-тармағына сәйкес жер қойнауын пайдалану мақсатына не Қазақстан Республикасының аумағында кейіннен қайта бөлуді ұйымдастыру үшін пайдалануды көздейтін, қарыз бойынша жер қойнауын пайдалану құқығының (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлестің) кепіл шарты негізінде туындады;

егер жер қойнауын пайдалану құқығына (жер қойнауын пайдалану құқығындағы үлеске) ауырталық салу және (немесе) көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану құқығына не тұлғаны тікелей немесе жанама түрде бақылайтын ұйымдардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлестеріне) ауырталық салу ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі талаптардың сақталуына, оның ішінде жер қойнауын пайдалану құқықтарының шоғырлануына алып келсе бас тартады.»;

29) 123-бап мынадай мазмұндағы 13-1-тармақпен толықтырылсын:

«13-1. Жер қойнауын пайдаланушы күрделі жобаларға жатпайтын жер қойнауы учаскесінде көмірсутектерді барлауға және өндіруге арналған келісімшарттың жұмыс бағдарламасында көзделген ұңғыманы бұрғылаудан мынадай шарттар бір мезгілде сақталған:

1) жер қойнауы учаскесінде барлау жұмыстарының жобасына және жұмыс бағдарламасына сәйкес сейсмикалық барлау жұмыстары жүргізілген;

2) бас тарту туралы өтініш барлауға және өндіруге арналған келісімшарт жасалған күннен бастап үш жылдан кешіктірмей берілген кезде бас тартуға құқылы.

Бұл ретте жер қойнауын пайдаланушы осы Кодекстің 126-бабында көзделген тәртіппен және шарттарда жер қойнауының барлық учаскесін қайтаруды жүзеге асыруға міндетті.

Осы тармақтың бірінші және екінші бөліктеріне сәйкес бұрғылаудан бас тартылған және жер қойнауы учаскесі қайтарылған жағдайда бұрғылау жөніндегі міндеттеме тоқтатылды деп есептеледі.»;

30) 126-бапта:

2-тармақ 2) тармақшасындағы «(оның бөліктерінде) жүргізіледі.» деген сөздер «(оның бөліктерінде):» деген сөздермен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы 3) тармақшамен толықтырылсын:

«3) осы Кодекстің 123-бабының 13-1-тармағына сәйкес жер қойнауының барлық учаскесі қайтарылған жағдайда, жер қойнауы учаскесінде жүргізіледі.»;

3-тармақта: бірінші абзац «Тұлға» деген сөзден кейін «, сондай-ақ осы баптың 2-тармағының 3) тармақшасына сәйкес жер қойнауының барлық учаскесін қайтаратыны туралы мәлімдеген жер қойнауын пайдаланушы» деген сөздермен толықтырылсын;

1) тармақта «тоқтатылған» деген сөзден кейін «немесе жер қойнауының барлық учаскесінен бас тарту туралы өтініш берілген» деген сөздермен толықтырылсын;

31) 129-бапта:

1-тармақтың 3) тармақшасы мынадай мазмұндағы екінші сөйлеммен толықтырылсын: «Бұл ретте жер қойнауын пайдаланушының сарқылтып жатқан кен орны бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша инвестициялық міндеттемесі орындалған жағдайда өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуын және оның инфрақұрылымын дамытуды қаржыландыру мұндай сарқылтып жатқан кен орнын әзірлеуге қосымша инвестицияларды жүзеге асыруға көзделген сомадың пайдаланылмаған қалдығы мөлшерінде жүзеге асырылады.»;

мынадай мазмұндағы 1-1-тармақпен толықтырылсын: «1-1. Осы Кодекстің 120-бабының 10-тармағына сәйкес көмірсутектерді өндіруге арналған үлгілік келісімшартқа сәйкес әзірленген жаңа редакциядағы көмірсутектерді өндіруге арналған келісімшарт жасасқан жер қойнауын пайдаланушылар үшін осы баптың 1-тармағында көзделген міндеттеме өндіру кезеңінің алғашқы жылынан бастап қолданылады.»;

2-тармақ мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын:

«Сарқылтып жатқан кен орны бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша инвестициялық міндеттеме шеңберінде жүзеге асырылатын, өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына және оның инфрақұрылымын дамытуға арналған шығыстарды қаржыландыруға жер қойнауын пайдаланушының осы мақсаттар үшін мемлекеттік бюджетке аударатын қаражаты жатады.»;

32) 130-баптың 1-тармағының төртінші бөлігі алып тасталсын;

33) 138-баптың 3-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Көмірсутектерді барлаудың салдарын жою жобасы осы Кодекстің 126-бабында көзделген тәртіппен және мерзімдерде жасалады.»;

34) 139-бапта:

2-тармақтағы «Ұңғымалардың бұрғылануын және (немесе) сыналуын көздейтін» деген сөздер «Бағалау бойынша барлау жұмыстарын, теңіздегі барлау жұмыстарын, осы Кодекстің 113-бабына сәйкес жер қойнауы учаскесін ұлғайтуды көздейтін жобаны қоспағанда,» деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақта: «Ұңғымалардың бұрғылануын және (немесе) сыналуын» деген сөздер «Бағалау бойынша барлау жұмыстарын, теңіздегі барлау жұмыстарын, осы Кодекстің 113-бабына сәйкес жер қойнауы учаскесін ұлғайтуды» деген сөздермен ауыстырылсын;

«тиісті экологиялық рұқсат» деген сөздер «қоршаған ортаға әсер етуге міндетті бағалау жүргізу қажеттілігін жоқ екені туралы тұжырымы бар қоршаған ортаға әсер етуді бағалаудың қауіп асын және (немесе) белгіленіп отырған қызметтің әсер ету скринингін айқындау туралы қорытынды немесе қоршаған ортаға әсер етуді бағалау нәтижелері бойынша қорытынды» деген сөздермен ауыстырылсын;

35) 140-баптың 2-тармағында:

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын: «Тәуелсіз сарапшыларды тарту және біліктілік тұрғысынан іріктеу, сондай-ақ тәуелсіз сараптамаға ақы төлеу тәртібін көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган айқындайды.»;

мынадай мазмұндағы үшінші бөлікпен толықтырылсын: «Жер қойнауын пайдалану саласындағы базалық жобалау құжаттарының және әзірлеме талдауларының тәуелсіз сараптамасына жер қойнауын пайдаланушы ақы төлейді.»;

36) 142-бапта:

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын: «1. Жобалау құжаттарының өзгерістер мен толықтыруларды талап етпейтін жобалау көрсеткіштерін түзету жобалау ұйымның авторлық қадағалау жүргізу шеңберінде жүзеге асырылады.

Жер қойнауын ұтымды және кешенді пайдалану жөніндегі бірінші қағидаларда жобалау көрсеткіштерін түзету талап етілетін жағдайлар белгіленеді.

Жобалау шешімдерінің іске асырылуын авторлық қадағалау жөніндегі есеп базалық жобалау құжаттарының мемлекеттік сараптамасына жатпайды және оны жер қойнауын пайдаланушы көмірсутектер саласындағы уәкілетті органға хабарлама жасау тәртібімен электрондық түрде жібереді.»;

2-тармақтың 1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«1) авторлық қадағалау.»;

4-тармақтағы «жыл сайынғы» деген сөздер алып тасталсын;

5-тармақтың бірінші бөлігінің бірінші абзацындағы «жыл сайынғы» деген сөздер алып тасталсын;

37) 147-баптың 4-тармағы бірінші бөлігінің 2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын: «2) жер қойнауын пайдаланушы көмірсутектер саласындағы уәкілетті орган бекіткен шикі газды қайта өңдеуді дамыту бағдарламасында көзделген көлемдерде өзінің технологиялық қажеттіліктеріне пайдаланушы.»;

38) 21-тармаудың тақырыбы «көмірсутектерді барлау мен өндіруді» деген сөздерден кейін «, сондай-ақ сарқылтып жатқан кен орындарында көмірсутектер өндіруді» деген сөздермен толықтырылсын;

39) мынадай мазмұндағы 153-1-баппен толықтырылсын: «153-1-бап. Сарқылтып жатқан кен орындарында көмірсутектерді өндіру

1. Сарқылтып жатқан кен орындары бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар шеңберінде көмірсутектер өндіруді жүзеге асыратын жер қойнауын пайдаланушы бір мезгілде мынадай шарттарды сақтауға міндетті:

1) кен орнының осы баптың 2-тармағында көзделген өлшемшарттарға сәйкес болуы. Бұл ретте мұндай сәйкестік осы Кодексте және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында көзделген сараптамалардың оң қорытындысын алған кен орнын әзірлеу жобасында көрсетіледі;

2) жер қойнауын пайдаланушының осы баптың 3-тармағында көзделген инвестициялық міндеттемені орындауы.

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт жер қойнауын пайдаланушының осы баптың 3-тармағында көзделген инвестициялық міндеттемесін орындау жөніндегі міндеттеме енгізілген кезде сарқылтып жатқан кен орындары бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт деп танылады.

2. Көмірсутектер кен орны оны әзірлеу барысында мынадай көрсеткіштердің кемінде біреуіне қол жеткізілген жағдайда сарқылтып жатқандар санатына жатады: көмірсутектердің ірі кен орындары үшін қорлардың игерілуі бекітілген алынатын қорлардың жетпіс және одан көп пайызын және кен орнының су басуы сексен бес және одан көп пайызы құрауға тиіс;

мұнай алудың ағымдағы коэффициенті бірліктің 0,4 және одан көп үлесін құрауға тиіс.

3. Осы баптың 4-тармағында белгіленген инвестициялау коэффициентінің және өткен жылдың қорытындысы бойынша «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің (Салық кодексі) 723-бабына сәйкес салықтық есепке алу саясатында бекітілген жер қойнауын пайдаланушының бөлек салықтық есепке алуды жүргізу әдістемесіне сәйкес есептелген, сарқылтып жатқан кен орны бойынша жылдық жиынтық кіріс сомасының көбейтіндісі ретінде

есептелетін сомадан кем болмайтын мөлшерде мұндай сарқылтып жатқан кен орнын әзірлеуге қосымша инвестицияларды жүзеге асыру және (немесе) осы Кодекстің 129-бабында белгіленген тәртіппен өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуын қосымша қаржыландыру жер қойнауын пайдаланушының мұндай кен орындары бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша инвестициялық міндеттеме болып табылады.

4. Сарқылтып жатқан кен орны бойынша инвестициялау коэффициенті мұндай кен орны бойынша көмірсутектерді өндірудің нақты жылдық көлемі негізге алына отырып белгіленеді және мыналарды құрайды:

Р/с №	Жылдық өндіру көлемі	Инвестициялау коэффициенті, %-бен
1	2	3
1.	250 000 тоннаны қоса алғанға дейін	1,0
2.	250 000 тоннадан жоғары және 500 000 тоннаны қоса алғанға дейін	2,0
3.	500 000 тоннадан жоғары және 1 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	3,0
4.	1 000 000 тоннадан жоғары және 2 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	4,0
5.	2 000 000 тоннадан жоғары және 3 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	5,0
6.	3 000 000 тоннадан жоғары және 4 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	5,5
7.	4 000 000 тоннадан жоғары және 5 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	6,5
8.	5 000 000 тоннадан жоғары және 7 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	7,0
9.	7 000 000 тоннадан жоғары және 10 000 000 тоннаны қоса алғанға дейін	8,0
10.	10 000 000 тоннадан жоғары	8,5

»;

40) 187-баптың 5-тармағы бірінші бөлігінің 1) тармақшасы «екінші деңгейдегі банкідегі» деген сөздерден кейін «немесе Ұлттық пошта операторындағы» деген сөздермен толықтырылсын;

41) 204-баптың 4-тармағы бірінші бөлігінің 1) тармақшасы «екінші деңгейдегі банкідегі» деген сөздерден кейін «немесе Ұлттық пошта операторындағы» деген сөздермен толықтырылсын;

42) 214-баптың 2-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Пайдалы қатты қазбаларды өндіру пайдалы қазбаларды мемлекеттік есепке алуға енгізілген қорлары және (немесе) ресурстары бар және жер қойнауын пайдаланушы үшін коммерциялық қызығушылық тудыратын жер қойнауы учаскесінде жүргізіледі.»;

43) 277-бапта:

3-тармақ мынадай мазмұндағы жиырма екінші абзацпен толықтырылсын: «Бұл ретте жер қойнауын пайдаланушылар қызыретті органның рұқсатымен көмірсутектер бойынша жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі қамтамасыз етудің тарту қоры түрінде қалыптастырылған барлық сомасын тарту қорының қаражатын тиісті кепілді қамтамасыз ету болып табылатын банктік салымға аудару жолымен банктік салымның кепіліне ауыстыруға құқылы.»;

мынадай мазмұндағы 3-2 және 5-1-тармақтармен толықтырылсын:

«3-2. Жер қойнауын пайдалануға арналған тиісті келісімшарттың қолданылу мерзімі өткеннен кейін 2023 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша, оның ішінде өнімді бөлу туралы келісім, Қазақстан Республикасы Президенті бекіткен, осы Кодекс қолданысқа енгізілгенге дейін жасалған келісімшарт бойынша өндіру жүзеге асырылған көмірсутектердің ірі кен орындарына қатысты осы Кодекстің 28-бабының 1-тармағы төртінші бөлігінің, 2-тармағы үшінші бөлігінің, 36-бабының 1-1-тармағы 1) және 2) тармақшаларының, 1-2 және 2-1-тармақтарының, 4-тармағы екінші және төртінші бөліктерінің, 5-1-тармағының, 78-бабы 2-тармағының, 95-бабы 2-1-тармағының, 116-бабы 2 – 8, 11-тармақтарының, 119-бабы 1-1-тармағының, 7-тармағы екінші бөлігінің, 8-тармағы үшінші бөлігінің, 18-1 – 18-4-тармақтарының, 12-1-бабының 16-тармағы үшінші бөлігінің, 123-бабы және 125-тармағының, 126-бабы 6-1 – 16-4-тармақтарының, 7-тармағы үшінші бөлігінің, 130-бабының 1-тармағы үшінші бөлігінің, 131-бабы 8-тармағының ережелері қолданылмайды деп белгіленсін.»;

«5-1. Осы Кодекстің 64-бабының 16-1) тармақшасы 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылады деп белгіленсін.»;

6-тармақта:

бірінші абзацтағы «2024» деген сөздер «2026» деген цифрлармен ауыстырылсын;

алтыншы, жетінші және сегізінші абзацтар алып тасталсын;

12-тармақтың бірінші абзацындағы «2024» деген цифрлар «2026» деген цифрлармен ауыстырылсын;

14-тармақта:

бірінші абзац «тиісті қатынастарға мынадай» деген сөздер «тиісті қатынастарға, сондай-ақ осы Кодексте көзделген өзге де жағдайларда мыналар» деген сөздермен ауыстырылсын;

1) тармақшадағы «2024» деген цифрлар «2026» деген цифрлармен ауыстырылсын;

13) тармақта мынадай редакцияда жазылсын: «13) көмірсутектер және уран өндіру бойынша осы Кодекс қолданысқа енгізілгенге дейін жасалған жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша қазақстандық кадрларды оқытуды қаржыланды